

03 12 05

ARBETSBESKRIVNING

RENOVERING - TIDIGARE OLJEFÄRGSMÅLAD PANEL UTVÄNDIGT

WIBOLINE 3-STEG

AMA-kod: 989-24809

48 = Grundering trären yta

FÖRARBETE

Provtvätta den aktuella panelen med ett sur-¹, neutralt-² och basiskt³. tvättmedel för att fastställa vilket som fungerar bäst.

Förvattna fasaden ordentligt innan tvättmedlet påförs så det verkar på ytan utan att gå ner i träet.

Tvätta nerifrån och upp med borste någon eller några m² åt gången. Skölj av.

Undvik att använda högtrycksaggregat eftersom dessa trycker in mycket vatten i träet och på baksidan via springor i panelen vilket gör att man får en längre torktid innan man kan börja måla.

Skrapa bort all löst sittande färg. Gamla oljefärgsskikt, speciellt gamla alkydoljeskikt, spjälkar ofta på utsatta ytor varför det är viktigt att skrapa bort all lös färg så att man får ett stabilt fast underlag att måla på.

Tänk på att ju mer jobb man lägger på underarbetet desto bättre blir det slutliga resultatet.

GRUNDERING

Alla trärena ytor grunderas med **WIBO Linoljegrund** – o-spädd.

Grunderingen skall utföras på torrt underlag och träet får inte ha en fuktkvot överstigande 18%. Bästa årstid att grundera är - beroende på geografiskt läge, från slutet på mars t.o.m. maj.

Består den underliggande/framskrapade panelen av gammalt, kådrikt kärnvirke är det inte nödvändigt att grundera denna eftersom underlaget då kan bli för fett för fortsatt målning. Gå istället direkt på fläckbättring med mellanstrykningsfärgen.

¹ Citronsyra, Kalkosan, kalklösare – pH lägre än 6

² Handdiskmedel – pH 7

³ Ammoniak, målarsoda etc. – pH högre än 8

Skulle det bli kraftiga insugningar på den mellanstrukna ytan - fläckbättra ytterligare en gång med färg.

Är Du osäker - kontakta oss för rådgivning.

FOGNING/SPACKLING

Fogning/spackling bör i möjligaste mån undvikas på utvändig panel eftersom detta nästan aldrig blir bra - varken ur teknisk eller estetisk synpunkt.

Är inte sprickan tillräckligt stor för att ilagas med trä - låt den vara.

Vill man ändå göra detta skall det ske på en grunderad - mättad yta. Begränsa kittningen till mindre sprickor.

Fogningen/spacklingen kan ske med ex. linoljekitt eller ett oljespackel, men man bör i det sistnämnda fallet välja ett spackel som är linoljebaserat och avsett för utomhusbruk.

Man bör även se till att spacklet har så hög torrhalt som möjligt eftersom det annars kommer att sjunka ihop efter tork.

MELLANSTRYKNING

Alla grundade ytor stryks med **WIBO Mellanstrykningsfärg**.

Om ett kulörbyte sker skall hela ytan mellanstrykas så att den gamla kulören inte lyser igenom efter färdigstrykningen.

Appliceringen skall ske med **Rund anstrykare** i lämplig storlek (No. 16 alt. 18) och färgen skall påföras tunt - 9-10m²/liter för att undvika skinnbildning.

Om färgen appliceras med airlesspruta **skall** den efterdras/slätas manuellt med rund anstrykare.

Färgen skall arbetas in i underlaget och **får inte under några omständigheter** spädas med aromatiska lösningsmedel eftersom dessa fördärvar linoljans filmbildningsförmåga.

Torktid ca. 1½-2 dygn under normala förhållande⁴.

FÄRDIGSTRYKNING

Panelen färdigstrykes med **WIBOLINE Gammaldags Linoljefärg**.

Torktid ca. 1-2 dygn.

Övrigt: se WIBO Mellanstrykningsfärg.

---

⁴ Halvklart och dygnsmedeltemperatur ca. 18-20°C

VINDSKIVOR - KNUTBRÄDOR - DROPLIST

Dessa utsatta delar behandlas som panelen i övrigt men med det undantaget att man byter ut linoljegrunden mot **JUPEX 45 Kinesisk Träolja** eftersom den ger ett betydligt bättre bottenskydd.

Om JUPEX 45 används kan man mellanstryka den oljade ytan redan efter ett par timmar.

UNDERHÅLL

Vid renoveringsmålning av gamla hårda färgskikt är det omöjligt att garantera någon absolut livslängd för den behandlade ytan.

Behandlingen kommer att hålla så länge som den gamla färgen man målat på inte släpper från underlaget.

Därför är det av stor vikt att man är noggrann vid underarbetet och att man inte belastar de gamla skikten med färger som blir hårda eftersom det ovillkorligen leder till sprickbildning och spjälkning.

De nya färgskikten kommer långsamt att erodera ner och under förutsättning att de gamla färglagren inte släpper, behöver fasaden vid ommålning inte skrapas utan fasaden tvättas med något lätt alkaliskt rengöringsmedel och målas med ett nytt lager färdigfärg.

Eftersom de olika sidorna av huset kommer att erodera olika fort beroende på i vilket väderstreck de befinner sig, blir också underhållsintervallet olika.

Tvätta alt. spola av fasaden med något års mellanrum så håller färgbehandlingen längre.

ALLMÄNT

Undvik att måla i direkt solsken eller vid fuktig väderlek.

Måla inte på fuktigt virke. Max fuktkvot 18%.

Rör om färgen noggrant före målning.

Mellanstrykning och färdigfärg **skall** sträckas 9-10m²/liter.

Färgerna kommer färdigblandade från fabrik och får **inte** spädas med aromatiska lösningsmedel.

Vid målning med ljusa kulörer eller vitt måste man vara extra noggrann med att grunderingen inte blir för fet eftersom färgen då gärna vill krackelera redan efter något år.

Vid kortare uppehåll i målningen förvaras penslarna i vatten. Tillsätt några droppar såpa eller diskmedel till vattnet för att förhindra att färg flyter upp till ytan och sölär ned penselskaftet.

Vid rengöring av penslar och verktyg brukas tvållösning och vatten. Om lösningsmedel används måste penselhåret återfettas med fet tvål.

Händer och hud som fått linoljestänk rengörs med såpa och vatten.

Vid färgstänk på kläder - smörja in det nedsölade området med såpa och låt ligga i varmt vatten över natten. Tvätta sedan på vanligt vis.

När målningen avslutas för dagen – dra alltid ned färgen från kanterna i burken så att den inte torkar och ramlar ned i färgen som skinn.

Vid uppehåll i målningen på ett par dagar upp till ett par veckor bör man försiktigt hålla någon centimeter vatten med såpa eller diskmedel i ovanpå färgen för att förhindra att den skinntorkar på ytan. Vattnet hålls sedan försiktigt av innan målningen återupptas.

När målningsarbetet avslutats hålls färgresterna över på mindre burkar för att minimera luftmängden i burken så att färgen inte skinntorkar på ytan. Glöm inte att skriva på den nya burken vilken kvalité och kulör den innehåller samt när den är inköpt.

Spara alltid ett våtprov i en liten miniatyrflaska eller dylikt som kulörprov eftersom våt färg inte ändrar kulör så som uppstruken färg.

Förvara **aldrig** halvfulla färgburkar upp-och-ned. Syret i burken gör att ett skinn bildas på ytan av färgen och när man vänder tillbaka burken hamnar skinnet under färgen vilket gör det omöjligt att ta bort det på ett vettigt sätt. Färgen måste silas innan den kan användas. Dessutom sjunker pigmenten till "botten" när färgen står en längre tid och det innebär ju locket om burken står upp-och-ned.

Linoljefärg som förvarats mer än ett år bör provmålas innan den används för att avgöra om viskositeten och torkegenskaperna har förändrats. Förmodligen behöver man tillsätta något torkmedel och någon förtjockare för att färgen skall bli strykbar.

Färg som är över 5 år gammal bör inte användas vid utomhusmålning.

Tänk på självantändningsrisken i trasor och trassel samt ha alltid en hink vatten stående där Du kan slänga dessa.

Kontakta oss genast om problem uppstår, så hjälper vi till att lösa dessa.